

โทษประหารชีวิต

โทษประหารชีวิตเป็นโทษที่หนักที่สุดในบรรดาโทษทั้งปวง และโทษนี้เป็นโทษที่เก่าแก่ที่สุด และเป็นที่ยุติวิภาษวาทมากที่สุด ในแง่ที่ว่า โทษชนิดนี้เป็นโทษที่รุนแรงมาก ควรยกเลิกหรือไม่ ซึ่งต่างก็มีเหตุผลที่น่ารับฟัง กล่าวคือ

1. ฝ่ายที่เห็นว่าควรยกเลิกโทษประหารชีวิตเสีย มีเหตุผลว่า การประหารชีวิตนั้นไม่สามารถแก้ไขภายหลังได้ เพราะผู้กระทำผิดหาชีวิตไม่แล้ว แม้ภายหลังจะปรากฏว่าผู้นั้นไม่ได้กระทำผิดก็ตาม และเป็นการโหดชาดมนุษยธรรมที่มนุษย์ต้องมาประหารกันเอง ทั้งยังปรากฏว่า แม้จะลงโทษขั้นรุนแรงคือประหารชีวิตก็ตาม ก็มิได้หมายความว่า จะทำให้ไม่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น⁵

2. ฝ่ายที่เห็นว่าควรคงโทษประหารชีวิตไว้ มีเหตุผลว่าการลงโทษรุนแรงนั้นย่อมเป็นเยี่ยงอย่างแก่ผู้ที่คิดจะกระทำผิดให้เกิดความเกรงกลัว เกิดการยับยั้งชั่งใจ ไม่กล้ากระทำผิด เพราะกลัวถูกประหารชีวิต และโดยลักษณะการกระทำผิดของบุคคลบางคน หากจะลงโทษอย่างอื่นก็ไม่เหมาะสม ทั้งเป็นที่น่าสังเกตว่าขนาดมีโทษรุนแรงคือ การประหารชีวิตอยู่ก็ยังมีผู้ฝ่าฝืนกระทำผิด หากออกไปเสีย ก็อาจทำได้ใจ ยิ่งจะไม่มีใครเกรงกลัวต่อโทษ

⁵ นพพร โพธิ์รังสิยากร. การใช้ดุลพินิจในการลงโทษ. วิทยานิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตร์-มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, หน้า ๑๒๓ ถึง ๑๓๘.

แม้จะมีเหตุผลสมควรหรือไม่ประการใดก็ตาม โทษประหาร
ชีวิตก็ยังคงปรากฏอยู่ทุกวันนี้⁶

การประหารชีวิต

แต่เดิมมาการประหารชีวิตหรือการทำให้ผู้กระทำผิดตายไป
นั้นมีด้วยกันหลายวิธี⁷ เช่น การกดให้จมน้ำตายโดยนำผู้กระทำผิดกด
น้ำจนตาย หรือโยนลงใต้น้ำให้ตายไปเอง และนอกจากการให้
ผู้กระทำผิดตายอย่างทรมานมากขึ้น ก็กดให้จมน้ำชั่วคราว แล้วเอาขึ้นมา
ให้หายใจแล้วกดลงไปใหม่ กระทำซ้ำ เช่นนี้จนกว่าผู้กระทำผิดตาย
การเอาหินขว้างให้ตาย โดยนำผู้กระทำผิดผูกมัดหนักแล้วให้ประชา
ชนใช้ก้อนหินขว้างปาจนตาย ซึ่งวิธีนี้นิยมใช้ในประเทอังกฤอยู่
สมัยหนึ่ง การเผาไฟทั้งเป็น วิธีนี้เคยใช้กับผู้ที่เป็นภัยต่อศาสนา เช่น
เป็นแม่มดในสมัยโบราณ การตัดศีรษะ เป็นวิธีที่นิยมกันมากดังจะพบ
ได้จากวรรณคดีไทยเองหลาย ๆ เรื่อง ส่วนวิธีการตัดศีรษะนั้นแล้ว
แต่วิธีการของแต่ละชาติไป เช่น ไทยเราต้องใช้เพศฆาต 2 คน
ในบางชาติให้ผู้ต้องโทษนอนเอาคอขาดเขียง เพฆฆาตตัดคอด้วย
ขวานใหญ่หรือที่เป็นที่ทราบกันทั่วไปก็คือ การใช้เครื่องกิโยตินของ
ฝรั่งแล้ว

จะเห็นได้ว่าการประหารชีวิตด้วยวิธีการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น
อย่างหนึ่งอย่างใดนั้นเป็นการทารุณหวาดเสียวและไร้มนุษยธรรม
เกินไป นานาอารยประเทศต่างก็เลิกวิธีดังกล่าวนี้ไปหมดสิ้นแล้ว

6 ตูมาตรา ๑๘ ประมวลกฎหมายอาญาซึ่งบัญญัติถึงโทษประหารไว้ และดูลักษณะของ
การกระทำได้ เช่นตามที่ยกคดีไว้ ในมาตรา ๒๔๔ ประมวลกฎหมายอาญา.

7 เสนีย์ ปราโมช, ม.ร.ว. กฎหมายสมัยอยุธยา พระนคร : ศิวพร, ๒๔๑๐.

การประหารชีวิตตามประมวลกฎหมายอาญานั้นมีบทบัญญัติ
ของมาตรา 19 บัญญัติว่า ผู้ใดต้องโทษประหารชีวิตให้เอาไปยิง
เสียให้ตาย

การที่บัญญัติเช่นนี้เป็นผลให้การประหารชีวิตนักโทษจะกระทำวิธีอื่นใด เช่น ตัดศีรษะ กดคอให้จมน้ำตาย ฯลฯ ไม่ได้ทั้งสิ้นและโดยคำ หรือความหมายของคำว่า ยิง ในที่นี้ก็ย่อมหมายถึงต้องยิงด้วยอาวุธปืนเท่านั้น และระเบียบปฏิบัติในการประหารก็รัดกุมกว่าเดิม กล่าวคือ จะไปยิงต่อหน้าชุมชนดังการตัดศีรษะไม่ได้ อาวุธปืนที่ใช้ยิงก็เป็นยิงเร็วหรือปืนกล ซึ่งผู้ต้องโทษประหารจะได้ไม่ต้องทนทุกข์ทรมานก่อนตายมากนัก

โทษประหารชีวิตเป็นโทษหนักและรุนแรงยิ่งก็จริงอยู่ แต่น่าสังเกตว่าการเพิ่มโทษไม่ว่ากรณีใด ๆ จะเพิ่มโทษถึงขั้นประหารชีวิตไม่ได้ (มาตรา 51) และในทางปฏิบัติหรือในการใช้ดุลยพินิจของศาลแล้วหากไม่เต็มใจจริง ๆ ศาลมักจะไม่งงโทษถึงขั้นประหารชีวิต หรือถ้าลงโทษถึงขั้นประหารชีวิตก็มีผลลดโทษได้ ทั้งนี้ขอให้ศึกษาในภาคที่ว่าด้วยการเพิ่มโทษลดโทษต่อไปก็จะทำให้เข้าใจได้ดียิ่งขึ้น

8 ในการเพิ่มโทษมิให้เพิ่มขึ้นถึงประหารชีวิต ในการคำนวณการเพิ่มโทษจำคุกตลอดชีวิต ให้เปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิต เป็นโทษจำคุกห้าสิบปี.